

چالش ها در تعیین شاخص های کیفی در پرستاری

منصوره زاغری تفرشی^۱

دکتر مهرنوش پازارگادی^۲

چکیده

مقدمه: پرستاران در نظام مراقبت سلامتی، بزرگترین گروه را تشکیل می دهند و بسیاری از برآیندهای مراقبتی نتیجه فعالیتهای آنان است و اطمینان از کیفیت خدمات ارائه شده توسط این گروه مورد توجه مسئولین نظام سلامت است. گچه تلاش‌های بسیاری به منظور تعیین شاخص‌های عملکردی برای اطمینان از کیفیت مراقبتهای پرستاری انجام گرفته، اما هنوز این مسئله با چالش‌های زیادی مواجه است. تنوع در تعاریف، راههای تعیین و طبقه‌بندی شاخص‌ها موجب شده تا توافق و اجماع کلی در تعیین شاخص‌های مراقبتهای پرستاری وجود نداشته باشد.

مواد و روشها: این مقاله ضمن مرور مطالعات و پژوهش‌های انجام شده در مورد شاخص‌های کیفیت سلامت که بیشترین و مستقیم ترین ارتباط را با مراقبت‌های پرستاری دارند، به بحث در مورد چالشهایی که در این حیطه وجود دارد پرداخته و راهکارهایی را برای تعیین این شاخص‌ها در کشور پیشنهاد می‌نماید.

نتیجه گیری: با توجه به تنوع بسیاری که در تعاریف، طبقه‌بندی و تعیین شاخص‌های کیفیت مراقبت پرستاری وجود دارد، نویسنده‌گان این مقاله معتقدند انجام پژوهش‌های وسیع در مورد شاخص‌های کیفیت مراقبت پرستاری مبتنی بر وضعیت نظام سلامت کشور با همکاری صاحبنظران و پرستاران بالین ضروری است، زیرا با استفاده از این شاخص‌ها و تعیین استانداردهای مراقبتی مبتنی بر آنها، می‌توان گامی اساسی برای اطمینان از کیفیت خدمات پرستاری برداشت.

واژه‌های کلیدی: نظام مراقبت سلامتی، مراقبت پرستاری، کیفیت مراقبت، شاخص‌های کیفی

تایید مقاله: تیر ۸۴

دریافت مقاله: ۲۰/۱/۸۵

^۱- دانشجوی دکترای پرستاری دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

^۲- دکترای مدیریت آموزش دانشکده پرستاری و مامایی دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی

مقدمه

۵ - معیارهای در تعیین شاخص های مراقبتهای پرستاری

کدامند؟

این مقاله در صدد است با توجه به پژوهش‌های انجام شده در این رابطه، شاخص های مهم پرستاری را مطرح و چالش های موجود در تعیین این شاخص ها را مورد بحث و بررسی قرار دهد.

کیفیت در پرستاری:

کیفیت را متناسب بودن با اهداف و یا دستیابی به استانداردها تعریف می کنند (پوند^۴ ۲۰۰۲) و نه تنها یک متغیر مجزا نیست، بلکه ساختار پیچیده‌ای از ارزشها، عقاید و نگرشاهی افرادی است که در نظام مراقبتهای سلامتی در تعامل با یکدیگر می باشند (گانتر و الیگوود^۵ ۲۰۰۲).

امروزه از دیدگاه پرستاری کیفیت دیگر حداقل استانداردها نیست، بلکه دستیابی به انتظارات مددجویان در ارائه خدمات اثربخش، کافی و قابل ارائه توسط مراکز سلامتی می باشد، بطوریکه تأکید گسترده جهانی بر اندازه گیری و ارزشیابی کیفیت مراقبت سلامتی وجود دارد. این تقاضا چالش های بسیاری را برای کسانی که بدبانی شناسایی معیارهای کیفی مفید و معنادار هستند، بوجود آورده است. در واقع فراهم نمودن مراقبت های سلامتی مبتنی بر برآیندها و هزینه- اثربخش دیگر یک هدف نیست بلکه یک الزام است (گالاجر و راول^۶ ۲۰۰۳).

پرستاری هنر یاری رساندن به افراد برای دستیابی به نیازهای خاص آنها در موقعیتهای خاص است (مک کان و همکاران^۱ ۲۰۰۳). از آنجا که پرستاری بزرگترین گروه مراقبتهای سلامتی است و بیماران نسبت به سایر کارکنان مراقبتی تماس بیشتری با پرستاران دارند، لذا اندازه گیری کیفیت مراقبتهای پرستاری و تأثیر آن بر نظام سلامتی مورد توجه مسئولین، صاحب‌نظران و مدیران نظام سلامتی است. چالش های موجود در مورد کمبود تعداد پرستاران، تعدد و تنوع رده های پرستاری، افزایش خطاهای مراقبتی و افزایش هزینه ها سوالات مهمی را در مورد آینده نظام مراقبتهای سلامتی برانگیخته است (کاناویکتیکول و همکاران^۲ ۲۰۰۱). مطالعات نشان داده اند که کیفیت مراقبتهای پرستاری در پیشگیری از مرگ و میرهای غیر ضروری مهم است (چانگ و همکاران^۳ ۲۰۰۲) و نظام مراقبت سلامتی و خصوصاً پرستاری باید در موقعیتی قرار گیرد که از کیفیت بالای مراقبت اطمینان حاصل کند، بنابراین لازم است به سوالات زیر پاسخ داد:

- ۱ - معنای کیفیت در نظام سلامت چیست؟
- ۲ - کیفیت مراقبتهای پرستاری را چگونه می توان سنجید؟
- ۳ - شاخص های سنجش کیفیت مراقبتهای پرستاری کدامند؟
- ۴ - چه کسانی می توانند شاخص های کیفیت را در خدمات پرستاری تعیین نمایند؟

^۴ - Pond

^۵ - Gunther & Alligood

^۶ - Gallagher & Rowell

^۱ - Mc Cann et al

^۲ - Kunaviktikul et al

^۳ - Chang et al

شاخص های مراقبت پرستاری:

پژوهش‌های بیشتری در زمینه برایند مراقبت از بیمار و شاخص های کیفی تأکید می نماید (کاناویکتیکول و همکاران، ۲۰۰۱) اما از سوی دیگر، رهبران پرستاری به منظور ایجاد یک الگوی کیفی معنا دار، قابل درک و کنترل، شاخص ها را به دو دسته عمده تقسیم نموده اند: شاخص های عمومی^۹ (همگانی) و شاخص های تخصصی^{۱۰} (ویژه). شاخص های عمومی در واقع همان شاخص هایی است که انجمن پرستاران امریکا معین نموده است اما شاخص های ویژه معمولاً برای بخش های خاص مورد استفاده قرار می گیرند (گرانت و همکاران^{۱۱}). اورتویت^{۱۲} (۲۰۰۱) نیز می نویسد شاخص ها را بر اساس سه سطح طبقه بندی نمود:

- ۱ - شاخص های درونداد/ ساختار؛ شاخص های فرایند و شاخص های برآیند . بطورکلی ابتدا شاخص های برآیند، سپس فرایند و پس از آن ساختار ارتباط مستقیم تری با کیفیت دارند.
- ۲ - براساس سطح مراقبت؛ و
- ۳- براساس موضوع شاخص.

از طرف دیگر در بعضی مطالعات شاخص ها به دو دسته عمده «مبتنی بر حادثه خاص»^{۱۳} و «مبتنی بر میزان وقوع»^{۱۴} تقسیم شده اند. شاخص های مبتنی بر حادثه خاص، اندازه گیری اتفاقات نامطلوب و قابل اجتناب است که بندرت رخ می دهند و ماهیتاً نامطلوب می باشند مانند

گرچه تعاریف بسیاری از شاخص ارائه شده است ولی بطور کلی می توان گفت "شاخصها، معیارهایی هستند که خصوصیات کیفی را در قالب کمیتها بیان کرده و آنها را قابل بررسی و ارزشیابی می کنند" (پازارگادی ۱۳۷۸). برای تعیین شاخص ها از رویکردهای مختلفی استفاده می شود بطوریکه در بعضی مطالعات، این رویکردها در چهار گروه بر اساس «تشخیص های پزشکی، تشخیص های پرستاری و مراقبتی، شرایط و محیط بالینی، و مراقبت های کلی» طبقه بندی شده است که برای تعیین محتوای هریک از این شاخص ها می توان به نظریه ها، پژوهشها، مددجویان و کارکنان سلامتی مراجعه نمود (ایدواں و همکاران^۱). دونابدین^۲ در سال ۱۹۶۶ در مدل پنداشتی خود برای کیفیت مراقبت سلامت، شاخص ها در سه گروه ساختار^۳، فرایند^۴ و برآیند^۵ طبقه بندی نمود (حال^۶ ۲۰۰۵). انجمن پرستاران امریکا^۷ نیز پیشنهاد کرده است که ارزیابی کیفیت مراقبت ها بر اساس تعیین معیارها و شاخص های عملکردی در ابعاد درونداد، فرآیند، و برآیند نظام مراقبت سلامتی انجام گردد. این انجمن در طی یک برنامه وسیع، ده شاخص را برای مراقبتهای پرستاری در بخش های حاد در سه گروه مذکور (جدول شماره ۱) ارائه نمود (گالاجر و راول، ۲۰۰۳، بروتن و همکاران^۸ ۲۰۰۴). گرچه این انجمن بر ضرورت انجام

^۱ - Idvall et al

^۲ - Donabedian

^۳ - Structure Indicators

^۴ - Process Indicators

^۵ - Outcome Indicators

^۶ - Hall

^۷ - American Nurses Association (ANA)

^۸ - Brooten et al

^۹ - Universal Indicators

^{۱۰} - Specialty Indicators

^{۱۱} - Grant, et al.

^{۱۲} - Øvretveit

^{۱۳} - Sentinel Event

^{۱۴} - Rate-Based Indicators

نیست. بدیهی است هر گونه تلاش برای تعریف کیفیت باید با شناسایی دیدگاههای مختلف گروههای ذینفع در مراقبت سلامتی صورت گیرد که شامل بیماران، ارائه دهنده مراقبت، پرداخت کنندگان هزینه ها و جامعه است (هویکی و آل^۲). البته مرز مشخصی بین این رویکردها وجود ندارد بعضی صاحبنظران معتقدند برای تعیین شاخص ها باید نظرات بیماران و خانواده ها در اولویت باشد، چرا که ممکن است پرستاران شاخص ها را بر اساس ارزش های مورد نظر خود تعیین کنند نه نیاز واقعی بیماران (کاناویکتیکول، ۲۰۰۱). بر این اساس بنظر می رسد یکی از مسائل مهم در تعیین شاخص ها توجه به گروههای ذینفع و انتظارات آنها از مراقبت های ارائه شده می باشد.

۲- برآیندهای خاص پرستاری: افزایش سطح

خدمات فوریتی، حجم کاری زیاد و کمبود تعداد پرستاران، تأثیر بسزایی بر کیفیت مراقبتهاي پرستاري گذاشته است. اندازه گيري جنبه هاي مراقبت پرستاري با كيفيت مناسب، در گرو شناسایي شاخص هاي عملکردي كليدي و نيز تعیین برآيندهایی است که بطور مستقیم یا غیر مستقیم تحت تأثیر عملکردن پرستاری قرار دارند. اگرچه تلاشهای بسیاری به این منظور انجام گرفته است اما هنوز این مسئله با چالش های زیادی مواجه است، چرا که مراقبتهاي پرستاري ماهیتاً مجزا از سایر اقدامات تیم درمان نیست و در بسیاری از موارد، نتایج یا برآیندهای مراقبتها ناشی از عوامل متعددی است که به کل تیم مراقبت و یا حتی به نظام مراقبت سلامتی مربوط می شود (لانگ^۳).

فوت بیمار ناشی از تجویز خون ناسازگار. برای این گونه شاخص ها آستانه خطای وجود ندارد و سطح این آستانه باید صفر باشد. شاخص های مبتنی بر میزان وقوع، شامل اندازه گيري و قایعی هستند که میزان معینی از آن قابل قبول است، مانند تعداد بیمارانی که دچار فلیبت محل تزریق وریدی شده اند. معمولاً آستانه خطای در این شاخص ها تعیین می گردد (ایدوال و همکاران، ۱۹۹۷).

هدف عملده تعیین شاخص ها- به هر طریق که طبقه بندی و شناسایی شوند- دستیابی به نظام ارزشیابی مناسبی است که بتواند کیفیت مراقبتهاي پرستاري را اندازه گيري نماید (بروتون و همکاران، ۲۰۰۴). حال باید دید چه چالشهای در راه تعیین این شاخص ها وجود دارد و در نهایت بهترین راه برای تعیین شاخص های کیفیت مراقبت پرستاری با توجه به نظام سلامت کشور چه می تواند باشد.

چالش ها در تعیین شاخص های کیفیت

پرستاري:

همانگونه که گفته شد گرچه راههای مختلفی برای تعیین و دسته بندی شاخص های مراقبت پرستاری وجود دارد اما چالشهایی نیز در رسیدن به اتفاق نظر بین صاحبنظران وجود دارد که در این بخش بطور مختصر به آن می پردازیم.

۱- نقش گروههای ذینفع^۱: مطالعات نشان می دهد که برای تعیین شاخص های مراقبتهاي سلامتی، توجه به معیارها و مولفه های جهانی گرچه مناسب است اما کافی

^۱ - Huycke & All
^۲ - Long

^۳ - Stakeholders

مستقیم ترین ارتباط را با مراقبت های پرستاری دارند، ایجاد نموده است. بطوریکه بروتن و همکاران (۲۰۰۴) می نویستند «در واقع توافق و اجماع کلی در تعیین شاخص های مراقبتی پرستاری علیرغم توجه روز افزون به آن وجود ندارد و علت این مسئله تنوع در راههای تعیین شاخص ها می باشد». بدلیل همین تفاوتها، بعضی کشورها به تعیین این شاخص ها با توجه به شرایط خاص کشور خود پرداخته اند (کاناویکتیکول و همکاران ۲۰۰۱)

راهکارها برای تعیین شاخص های کیفی

پرستاری:

در واقع رویکردها برای طراحی شاخص ها و کاربرد آنها، نیازمند تلاش فراوان در سطح محلی است (کازانجیان و همکاران^۲). به این معنا که هر کشور با توجه به نیازهای جامعه و توانمندیهای بالقوه و بالفعل خود، لازم است به تعیین شاخص های کیفی در این حیطه همت گمارد. حقیقت این است که بسیاری از مشکلات موجود در جامعه پرستاری کشور ما، علیرغم بعضی تشابهات، با کشورهای توسعه یافته و یا در حال توسعه دیگر متفاوت است. بطوریکه پazarگادی (۱۳۸۱) نیز می نویسد «در کشور ما خدمات پرستاری از ارزیابی کیفیت، ارزشیابی عملکرد و نهایتاً اثربخشی و کارآیی فاصله زیادی گرفته است». بنابراین گامهای زیر برای ارزشیابی کیفیت مراقبت پرستاری در کشورمان ضروری است:

۱- شناسایی نیازهای بیماران/ مددجویان با رویکردی جامع

گرا

۳- موارد استفاده از شاخص ها: برای انتخاب اینکه کدام شاخصها را باید استفاده نمود، ابتدا باید به سوالات کلیدی نظری اینکه چه کسانی از این داده ها استفاده می کنند و چه استفاده ای از آنها خواهد شد، پاسخ داد. در واقع شاخص ها ممکن است در جهت اهدافی چون پژوهش، بهبود بالینی، حمایت از نظام ارجاع، مدیریت منابع، بالاخره اطلاعات و اعتماد سیاستگذاران و عموم مردم استفاده شوند (أورتویت ۲۰۰۱). پazarگادی (۱۳۸۱) معتقد است «برای برداشتن گامهایی محکم و استوار در پرستاری، به برنامه هایی جهت ارزیابی، ارزشیابی و تضمین کیفیت نیاز می باشد. تحقق این امر از یکسو منوط به طراحی الگو و نظامی جامع جهت تعیین استانداردها و شاخص ها در ابعاد درونداد، فرآیند و برونداد نظام مراقبتی و از سوی دیگر وجود رهبران اثربخش در مراکز سلامتی است». در واقع اگر استفاده از شاخص ها و داده های حاصل از آنها در جهت ارزشیابی و تضمین کیفیت مراقبت های ارائه شده می باشد، لذا باید بر اساس اهداف مورد نظر، شاخص هایی را در نظر داشت که حساس در پرستاری بوده و تا جایی که ممکن است کیفیت مراقبت های پرستاری را مورد ارزیابی قرار دهد.

۴- چگونگی طبقه بندی شاخص ها: پژوهشگران از دیدگاههای متفاوت شاخص ها را طبقه بندی می کنند (جدول شماره دو). بنظر می رسد علت آن تفاوت در دیدگاهها و برنامه های نظام مراقبت سلامتی باشد. این تفاوتها مشکلاتی را در تعیین «شاخص های حساس در پرستاری»^۱ یا عبارت دیگر شاخص هایی که بیشترین و

^۱- Nursing Sensitive Quality Indicators (NSQI)

^۲- Kazandjian, et al
^۳- Holistic approach

روشهای طبقه بندی شاخص‌ها، در چگونگی تعیین آنها تأثیرگذار می‌باشد.

در کشور ما، اگرچه بعضی از محققان در جهت تبیین شاخص‌های کیفی در بخش سلامت تلاش‌هایی نموده‌اند، اما از آنجا که اغلب این تلاش‌ها توسط افراد و یا صاحب‌نظران غیر پرستاری در نظام مراقبت سلامت صورت گرفته، لذا در تعیین شاخص‌های پرستاری عمده‌تاً بر شاخص‌های ساختار نظری تعداد و ترکیب کارکنان تأکید شده و شاخص‌های فرآیند و برآیند مورد توجه کافی قرار نگرفته‌اند. بدیهی است تعیین شاخص‌هایی که با ویژگیها و اهداف نظام سلامت و پرستاری در کشور همخوانی داشته باشد ضروری است تا بتواند نظام ارزشیابی و تضمین کیفیت را در مراقبت‌های پرستاری منسجم و هدفمند نماید. در غیر اینصورت تلاش‌های انجام شده برای اطمینان از کیفیت خدمات پرستاری عقیم خواهد ماند. نویسنده‌گان این مقاله معتقد‌اند در راستای سیاست‌های توسعه کشور و با افزایش تعداد صاحب‌نظران در حرفه پرستاری و نیز رشد فراینده دانش آموختگان در مقاطع کارشناسی ارشد و دکترای پرستاری، زمان آن رسیده که کیفیت مراقبتهاي پرستاری با تعیین مولفه‌ها و شاخص‌های عملکردی در تمام ابعاد و مبتنی بر شرایط کنونی مراکز سلامتی کشور مورد توجه جدی قرار گيرد.

۲- بررسی نیروی پرستاری از نظر تعداد، تنوع رده‌ها، سطح علمی و مهارت‌های آنان

۳- تعیین شاخص‌های مراقبتی تحت تأثیر نظام ارائه مراقبت در کشور.

۴- تعیین شاخص‌های حساس پرستاری با انجام پژوهش‌های وسیع

۵- تهیه ابزار مناسب جهت ارزشیابی کیفیت مراقبتها از طریق بررسی و مقایسه شاخص‌ها

۶- ارزشیابی دوره‌ای و منظم کیفیت مراقبتهاي پرستاری ارائه شده در مراکز سلامتی کشور

۷- به روز نمودن و بازنگری شاخص‌ها و ابزار مورد نظر با توجه به نتایج ارزشیابی‌های دوره‌ای و بازخوردهای آن. برای تحقق گامهای مذکور پیشنهاد می‌شود

کمیته‌ای متشكل از صاحب‌نظران و مدیران پرستاری، با توجه به نظام ارزشی جامعه و اهداف نظام سلامت کشور، تشکیل گردیده و برنامه‌ای منسجم در این خصوص تدوین گردد.

نتیجه گیری

نظام سلامت با توجه به رسالت خود، زمانی می‌تواند پاسخگوی عملکرد کارکنان خود در برابر جامعه باشد که ابزاری مناسب برای تعیین و تضمین کیفیت خدمات ارائه شده، طراحی نماید. همانگونه که اشاره شد در تعیین شاخص‌های کیفیت مراقبت‌های پرستاری، عنوان ابزاری برای ارزیابی کیفیت مراقبتهاي ارائه شده، اجماع کلی وجود ندارد و عواملی چون نقش گروه‌های ذینفع، برایندهای خاص پرستاری، موارد استفاده از شاخص‌ها، و

جدول ۱- شاخص های تعیین شده پرستاری در بخش‌های حاد توسط انجمن پرستاران امریکا (گالاجر و راول، ۲۰۰۳ و بروتن و همکاران، ۲۰۰۴)

شاخص	زیر گروهها
ساختار	- نسبت تعداد پرستاران حرفه ای ، بهیاران، و کمک پرستاران (بدون احتساب پرستاران متخصص) - میزان کل ساعات مراقبت پرستاری به ازای هر بیمار
فرایند	- حفظ سلامت پوست بیمار - رضایتمندی پرستاران
برآیند	- میزان صدمه به بیمار (مانند سقوط از تخت) - میزان عفونتهای بیمارستانی - میزان رضایتمندی کلی بیماران - میزان رضایتمندی بیماران از مراقبتهای پرستاری - میزان رضایتمندی بیماران از مدیریت درد - میزان رضایتمندی بیماران از آموزش های دریافت شده

جدول شماره ۲- انواع شاخص های پرستاری ارائه شده در منابع مختلف

منابع	انواع شاخص های پرستاری
ایدوال و همکاران (۱۹۹۷) به نقل از کمیسیون اعتباربخشی مراکز مراقبت سلامتی ^۱	- شاخص های مبتنی بر حادثه خاص: مانند فوت بیمار ناشی از تجویز خون ناسازگار - شاخص های مبتنی بر میزان وقوع: مانند تعداد بیمارانی که دچار فلبلیت محل تزریق وریدی شده اند
کاناویکتیکول و همکاران (۲۰۰۱)	- شاخص های ساختار: مدیریت، محیط، منابع، پرسنل - شاخص های برآیند: عملکرد پرستاران، فعالیت پرستاران بر اساس استانداردها، مدیریت مراقبت از بیمار، رضایتمندی پرستاران - شاخص های برآیند: میزان وقوع عوارض، رضایتمندی مددجو، رضایتمندی مددجو از آموزش ارائه شد، زمان، رضایتمندی از مدیریت درد، رضایتمندی از مدیریت علاطم و نشانه های بیماری
اورتویت (۲۰۰۱)	- براساس شاخص های سه گانه: شاخص های درونداد/ ساختار: نسبت کارکنان به بیماران، صلاحیت و مهارت کارکنان؛ شاخص های فرایند: میزان خطاهای دارویی، زمانهای انتظار و شاخص های برآیند: میزان مرگ و میر، و کیفیت زندگی - بر اساس سطح مراقبت: شاخص های بیمارستانی(نظیر میزان عفونتهای بیمارستانی)، بخشی، گروهی، برنامه ای، گروه درمانی / بیماری، و یا شاخص های انفرادی برای بیمار - بر اساس موضوع شاخص: شکایت بیمار، خطای دارویی، زمان انتظار، میزان بستری های مجدد برنامه ریزی نشده و....

^۱ - JCAHO

منابع	انواع شاخص های پرستاری
ANA (گالاجر و راول، ۲۰۰۳) و بروتن و همکاران ، (۲۰۰۴)	<ul style="list-style-type: none"> - شاخص های ساختار: میزان کل ساعت مراقبت پرستاری به ازای هر بیمار، نسبت تعداد پرستاران دارای مجوز، بهیاران و پرسنل کمکی (بدون احتساب پرستاران متخصص) - شاخص های فرایند: میزان رضایتمندی پرستار از شغل خود، حفظ سلامت پوست بیمار - شاخص های برآیند: میزان وقوع صدمات به بیمار مانند سقوط از تخت ، میزان وقوع عفونتهای بیمارستانی، میزان رضایتمندی کلی بیمار از مراقبت های ارائه شده، میزان رضایت بیمار از مدیریت درد، میزان رضایت بیمار از آموزش ارائه شده، میزان رضایت بیمار از مراقبت های پرستاری
گرانت و همکاران (۲۰۰۴)	<ul style="list-style-type: none"> - شاخص های عمومی: شیوع زخم فشاری، سقوط بیمار از تخت، رضایتمندی بیمار، مدیریت درد، ساعت کار پرستاری به ازای روز بستری بیمار، رضایتمندی پرستار، تعداد پست های بلا تصدى - شاخص های تخصصی: میزان عفونت ناشی از ویروس خاص، ساعت استفاده از دستگاه تهوية مصنوعی، واکنش های ناشی از انتقال خون، عفونتهای محل جراحی
صدقیانی (۱۳۷۷)	<ul style="list-style-type: none"> - کمیت مراقبتهاي پرستاري: ساعت کار پرستاری به ازای هر بیمار در روز، ساعت مراقبت در بخش های ویژه، نسبت پرستاران حرفه ای به غیر حرفه ای، تعداد سوپروازرها به پرستاران، متوسط هزینه های خدمات پرستاری به ازای هر روز بستری بیمار - کیفیت مراقبتهاي پرستاري: نگرش حرفه ای پرستاران، چگونگی اقدامات پرستاری، گزارشات پرستاری، آسایش روانی بیمار، رفاه بیمار، کنترل شرایط بیمار

منابع

- پازارگادی، م (۱۳۷۸). اعتباربخشی در آموزش عالی. چاپ اول، تهران، انتشارات صباح.
- پازارگادی، م (۱۳۸۱) . تضمین کیفیت: تلاشی جهت افزایش اثربخشی خدمات پرستاری. *فصلنامه دانشکده پرستاری و مامایی شهید بهشتی*. سال دوازدهم، شماره ۳۶.
- صدقیانی، ا (۱۳۷۷). سازمان و مدیریت بیمارستان. جلد اول، انتشارات جهان رایانه، چاپ اول.
- Brooten, D. et al. (۲۰۰۴) Quality and the nursing workforce: APNs, patient outcomes and health care costs. *Nursing Outlook*, ۵۲ (۱): ۴۵-۵۲.
- Chang, B.L. et al (۲۰۰۲) Evaluating quality of nursing care: The gap between theory and practice. *Journal of Nursing Administration(JONA)*, ۳۲ (۷/۸): ۴۰۵-۴۱۸.

- Gallagher, R. M. and Rowell, P.A. (۲۰۰۳) Claiming the future of nursing through nursing-sensitive quality indicators, *Nursing Administration Quarterly*, ۲۷(۴): ۲۷۳
- Grant, S. M., Wild, L. and Vincent, J. (۲۰۰۴) Process and outcome measures using nursing sensitive indicators, *Nurse Leader*, ۲ (۲): ۴۶-۴۹.
- Gunther, M. and Alligood, M. R. (۲۰۰۲) A discipline-specific determination of high quality nursing care, *Journal of Advanced Nursing*, ۳۸ (۴): ۳۵۳-۳۵۹.
- Hall, L. M. G. (۲۰۰۵) *Quality Work Environments for Nurses and Patient Safety*. Boston: Jones and Bartlett Publishers.
- Huycke, L. and All, A. C. (۲۰۰۵) Quality in health care and ethical principles, *Journal of Advanced Nursing*, ۴۲ (۳): ۵۶۲-۵۷۱.
- Idvall, E et al (۱۹۹۷) Quality indicators in clinical nursing: a review of the literature. *Journal of Advanced Nursing*. ۲۵(۱): ۵-۱۷.
- Kazandjian, V. A. et al. (۲۰۰۳) Are performance indicators generic? The international experience of the quality indicator project, *Journal of Evaluation in Clinical Practice*, ۹(۲): ۲۶۵-۲۷۶.
- Kunaviktikul, W. et al. (۲۰۰۱) Development of quality of nursing care in Thailand, *Journal of Advanced Nursing*, ۳۶ (۸): ۷۷۶-۷۸۴.
- Long, L. E. (۲۰۰۳) Imbedding quality improvement into all aspects of nursing practice. *International Journal of Nursing Practice*, ۹ (۵), ۲۸۰- ۲۸۴.
- Mc Cann, J. A. S. et al. (۲۰۰۳) *Five Keys to Successful Nursing Management*, Lippincott Williams & Wilkins.
- Øvretveit, J. (۲۰۰۱) Quality evaluation and indicator comparison in health care, *International Journal of Health Planning and Management*. ۱۶ (۳), ۲۲۹-۲۴۱.

- Pond, W. K. (۲۰۰۲) Twenty- first century education and training, implications for quality assurance, *Internet and Higher Education*. ۴ (۳-۴), ۱۸۵-۱۹۲.

Archive of SID

Challenges in identifying nursing quality indicators

Zagheri Tafreshi, M.

Pazargadi, M, Dr.

Abstract:

Introduction: Nurses comprise the largest group of health professionals in the health delivery and in assisting patients to achieve desired health outcomes. Thus, the quality assurance of nursing care is considered as an increasing concern for stakeholders. Although many efforts have been made to determine quality indicators of nursing care, there are challenges for achieving a consensus.

Methods: This article reviews literature to discuss about these challenges and suggests some solutions for them.

Results: Findings showed that different definitions and categorizations exist in quality indicators of nursing care.

Conclusion: As there are many differences in defining and categorizing nursing quality indicators, the authors believe that it is necessary for nurse researchers and scholars to find sensitive nursing indicators according to the healthcare system of their own country.

Key words: Healthcare system, Quality of nursing care, Quality indicators, Nursing quality indicators.